

@WORK

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Εδώ και δώδεκα χρόνια η ελληνοκυπριακής καταγωγής φιλάνθρωπος **Νοέλα Κουρσάρις-Μουσούνκα** έχει αφοσιωθεί στο να γαλουχήσει τις ηγέτιδες του αύριο στη γενέτειρά της, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, μετουσιώνοντας τη δύσκολη παιδική της ηλικία σε ένα ηχηρό μήνυμα γυναικείας ενδυνάμωσης.

Από τη ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΚΡΑΒΒΑΡΗ

Παρακολουθώ το φιλάνθρωπικό έργο της Νοέλα στα social media εδώ και αρκετούς μήνες. Ανεβάζει στιγμές της πολυάσχολης καθημερινότητάς της από τη γενέτειρά της, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, εκεί όπου περνάει σχεδόν το μισό χρόνο παρακολουθώντας την πρόοδο των μαθητριών του σχολείου που έχει ιδρύσει. Τον υπόλοιπο βρίσκεται στο Λονδίνο με το σύζυγό της και τα δυο τους παιδιά. «Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μας έχουν βοηθήσει να διαδώσουμε το μήνυμα μιας χαρούμενης Αφρικής και δεν στηριζόμαστε στην προβολή από celebrities για να γίνει γνωστή η δράση μας. Οι περισσότεροι από τους χορηγούς μας είναι απλοί πολίτες, άνθρωποι με αυθεντικό ενδιαφέρον για το καλό και τους ενθαρρύνουμε να έρθουν εδώ να δουν από κοντά το έργο που κάνουμε και όταν επιστρέψουν να διαδώσουν το μήνυμά», θυμάμαι να μου γράφει μία από τις πρώτες φορές που επικοινωνήσαμε, σχεδόν έναν χρόνο πριν, όταν αναλύαμε την αυξανόμενη δυναμική των social media σαν σημείο των καιρών μας.

Η ζωή της πάντα χαμογελαστής -no matter what, όπως λέει- Νοέλα θα μπορούσε να είναι σενάριο ταινίας: η ιστορία ενός απροσπάτετου κοριτσιού που βρίσκει τη δύναμη να ξεπεράσει όλες τις δυσκολίες. Ο πατέρας της, Πώργος Κουρσάρις, ελληνοκυπριακής καταγωγής, έφυγε από τη ζωή όταν η ίδια ήταν πέντε ετών. «Η απώλειά του συντάραξε την παιδική μου ηλικία. Μετά το θάνατό του η μητέρα μου δεν μπορούσε να συνεχίσει να με φροντίζει και έτσι με έστειλε να μείνω με συγγενείς από την πλευρά του πατέρα μου στην Ευρώπη. Η ζωή εκεί δεν ήταν εύκολη, η θεία μου δεν ήταν καλή μαζί μου, δεν ήξερε πώς να προσεγγίσει την καρδιά ενός πληγω-

μένου μικρού κοριτσιού και το μόνο καταφύγιο που βρήκα ήταν στην εκπαίδευση. Η μητέρα μου με έστειλε στο εξωτερικό για να αποκτήσω πρόσβαση σε περισσότερες ευκαιρίες και έτσι ήμουν πολύ μελετηρή, αλλά πάντα ήξερα πως ήθελα να προσφέρω στη χώρα που άφησα πίσω μου», τονίζει με έντονα γράμματα στο πρώτο e-mail που ανταλλάξαμε. Ακολούθησε μια σειρά ανταλλαγής μηνυμάτων -εγώ από την Ελλάδα, εκείνη από το Κονγκό- και παρά τη διαφορά ώρας, συγχρονιστήκαμε αρκετά καλά.

Επειτα από έναν χρόνο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων σε πανεπιστήμιο της Ελβετίας έφυγε για το Λονδίνο για να μάθει αγγλικά. Εκεί την προσέγγισαν αρκετά πρακτορεία μοντέλων. Η φιλόλιγνη σιλουέτα της, η αψεγάδιαστη σκουρόχρωμη επιδερμίδα της, τα μεγάλα μάτια και το αυθεντικό χαμόγελο που φωτίζει σαν μισοφέγγαρο το πρόσωπό της δεν την άφησαν να περάσει απαρατήρητη. «Δεν ήταν η αρχική πορεία που ήθελα να ακολουθήσω, αλλά κέρδισα σε έναν διαγωνισμό και στη συνέ-

χεια δεν μπορούσα να αγνοήσω τις οικονομικές απολαβές και την ευκαιρία για μια καριέρα στο μόντελιγκ, ενώ παράλληλα μπορούσα να στέλνω χρήματα στη μητέρα μου», σημειώνει. Λίγους μήνες μετά επέστρεψε στο Κονγκό για να τη συναντήσει. «Πέρα από μερικά τηλεφωνήματα και ένα-δυο γράμματα είχαμε να ειδοθούμε περισσότερο από 13 χρόνια. Συγκλονίστηκε όταν αντίκρισα τις άσχημες συνθήκες διαβίωσης που επικρατούσαν στην κοινότητα. Ακόμα και η ποιότητα του νερού ήταν ακατάλληλη, αλλά δεν είχαν άλλη επιλογή από το να το καταναλώνουν. Είδα πολλά νεαρά κορίτσια να μην πηγαίνουν στο σχολείο επειδή οι οικογένειές τους έστειλαν μόνο τα αγόρια, αφήνοντας τις κόρες τους πίσω στο σπίτι να

«ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΗΚΑ
ΟΤΑΝ ΑΝΤΙΚΡΙΣΑ
ΤΙΣ ΑΣΧΗΜΕΣ
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ
ΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑΝ
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ,
ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ Η
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ
ΗΤΑΝ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΗ».

Δίπλα: Η Νοέλα με μαθήτριες του σχολείου Malaika. Κάτω: Η κυριακή και κογγολέζικης καταγωγής Νοέλα Κουρσάρης-Μουσουόγκα.

«ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΠΟΥ ΘΑ
ΜΠΟΡΟΥΣΑΜΕ
ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ
ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ
ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΘΑ ΗΤΑΝ ΝΑ
ΧΤΙΣΟΥΜΕ
ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ».

ασχολούνται με τα οικιακά. Ήμουν αποφασισμένη όχι μόνο να βοηθήσω στη μαθησιακή εξέλιξη των κοριτσιών, αλλά και στην εξάλειψη των στερεοτύπων και τη βελτίωση του συστήματος υγείας της ευρύτερης κοινότητας. Επέστρεψα στη Δύση με τη φιλοδοξία να συμβάλω να χτίσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τα κορίτσια του Κονγκό και αποφάσισα να παραχωρήσω όλες τις οικονομίες μου γι' αυτό το σκοπό», τονίζει.

Το 2007 ίδρυσε τον δικό της μη κερδοσκοπικό οργανισμό στη μνήμη του πατέρα της. Τον ονόμασε Malaika που στη μητρική της γλώσσα, τα σουαχίλι, σημαίνει «άγγελος». «Συνειδητοποίησα ότι το καλύτερο που θα μπορούσαμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε τα κορίτσια και τις νεαρές γυναίκες -την πιο ευάλωτη και σημαντική πληθυσμιακή ομάδα του Κονγκό- θα ήταν να χτίσουμε ένα σχολείο ώστε να ενδυναμώσουμε την προσωπικότητά τους μέσω της εκπαίδευσης. Παρόλο που ως οργανισμός δεν σχετιζόμαστε με την κυβέρνηση, μας βοήθησε αρκετά να βρούμε το μέρος που θα στεγάσουμε το κτίριο και στάθηκε σημαντικός αρωγός στο χτίσιμο ενός πηγαδιού πριν την ανέγερση του σχολείου. Σήμερα τα πηγάδια έχουν γίνει εννιά και η πρόσβαση στο καθαρό νερό συνέβαλε στον περιορισμό των κρουσμάτων χολέρας, διαρροιών και άλλων νοσημάτων που εξακολουθούν να αποτελούν τη μεγαλύτερη μάστιγα της περιοχής. Μέσω του σχολείου, του κοινοτικού κέντρου αλλά και των προγραμμάτων υγείας προσπαθούμε να κάνουμε βήματα προς τα εμπρός πλησιάζοντας τους «Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης» του ΟΗΕ. Ξεκινήσαμε με 104 μαθήτριες και σήμερα το σχολείο παρέχει δωρεάν ποιοτική εκπαίδευση σε 340 κορίτσια από το νηπιαγωγείο μέχρι την 8η τάξη. Καθώς η μεγαλύτερη τάξη προοδεύει, το σχολείο μας επεκτείνεται. Ετσι κάθε χρόνο προσθέτουμε μια τάξη και τελικά η 12η τάξη (αντιστοιχεί στην 3η τάξη του ελληνικού γυμνασίου) θα ολοκληρώσει την τελική επέκταση. Παρέχουμε ένα ολιστικό πρόγραμμα

σπουδών, με θέματα που καλύπτουν την Ιστορία, τα Αγγλικά και τα Γαλλικά, καθώς και ένα αυστηρό πρόγραμμα Επιστήμης, Τεχνολογίας, Μηχανικής και Μαθηματικών (STEM) για το οποίο είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι. Μάλιστα πέρυσι εισαγάγαμε ένα πρόγραμμα εκμάθησης κώδικα για νεαρά κορίτσια σε

συνεργασία με τους καταξιωμένους καθηγητές μας. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα υιοθετεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, ενώ το συγκεκριμένο μοντέλο μπορεί να αναπαραχθεί οπουδήποτε στον κόσμο - ήδη αρκετές γειτονικές περιοχές έχουν εκφράσει ενδιαφέρον να το εφαρμόσουν στο εγγύς μέλλον. Και ενώ ενθαρρύνουμε τα κορίτσια να συνεχίσουν την εκπαίδευση σε κάποιο τεχνικό σχολείο ή στο πανεπιστήμιο, θέλουμε να καλλιεργήσουν πρώτα την κριτική τους σκέψη και να τους μάθουμε να αφουγκράζονται το πνεύμα της εποχής.

Το να επιβλέπεις ένα σχολείο όπως το Malaika, το οποίο έχει χτιστεί εξ ολοκλήρου από δωρεές, συνεπάγεται αρκετές προκλήσεις. Μία από τις μεγαλύτερες παραμένει η εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την ομαλή λειτουργία του, ενώ την ίδια στιγμή προσπαθούμε να επιπλεύσουμε στην κοινωνικο-οικονομική κατάσταση της χώρας. Παρά το γεγονός ότι η Αφρική είναι πλούσια σε φυσικούς πόρους, η πολιτική και οικονομική της αστάθεια δυσχεραίνει την καθημερινότητα. Πέρα από δωρεάν εκπαίδευση, παρέχουμε στους μαθητές μας δύο θρεπτικά γεύματα την ημέρα και τακτικούς ελέγχους υγείας. Υποστηρίζουμε επίσης αθλητικές δραστηριότητες και επαγγελματικά προγράμματα για χιλιάδες άτομα στο κοινοτικό μας κέντρο. Και όλες αυτές οι δράσεις απαιτούν συνεχή χρηματοδότηση».

Από πάνω και δεξιόστροφα: η Νοέλα μπροστά στην είσοδο του σχολείου. Με τη μητέρα της και τα δύο της παιδιά. Μαθήτρες του σχολείου κατά τη διάρκεια του μαθήματος αγγλικών.

Για τη Νοέλα μια τυπική μέρα στο σχολείο ξεκινά με αρκετά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την ομάδα και τους χορηγούς, όπως και μια σειρά συναντήσεων με τους καθηγητές και τις μαθήτριες. «Ξέρω ακριβώς πού ξοδεύεται κάθε δολάριο και προσπαθώ να είμαι εκεί σε κάθε πρόβλημα και θρίαμβο του σχολείου. Είμαστε τυχεροί που έχουμε πολλούς στενούς υποστηρικτές - από εταιρικούς χορηγούς και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς μέχρι απλούς πολίτες, αλλά παρ' όλα αυτά η συγκέντρωση των απαραίτητων χρημάτων δεν είναι πάντα η πιο εύκολη. Ακόμα δεν μπορώ να το πιστέψω πώς κατορθώσαμε και συμπληρώσαμε δώδεκα χρόνια. Φτάσαμε εδώ μετά από σκληρή δουλειά και αφοσίωση, μένοντας πιστοί στο αρχικό μας όραμα. Ελπίζω να εκπαιδεύσουμε σωστά τις ηγέτιδες του αύριο και να δώ τα κορίτσια να ζουν τις ζωές που ονειρεύονται. Θέλω να τις δώ να γίνονται δικηγόροι, μηχανικοί, δημοσιογράφοι, μοντέλα - ό,τι αυτές επιλέξουν να γίνουν. Και θέλω να τις δώ να έχουν τη δική τους φωνή μέσα στην κοινωνία, δίνοντας τη σκυτάλη στα επόμενα νεαρά κορίτσια που θα ακολουθήσουν. Είμαι αρκετά αισιόδοξη για το μέλλον της Αφρικής γενικότερα. Η μετανάστευση σε άλλες χώρες ή η λήψη βοήθειας από εξωτερικούς παράγοντες δεν είναι η λύση για το λαό. Ας γίνει αυτό ένα μάθημα σε ανθρώπους σαν τον Ντόναλντ Τραμπ που θεωρούν ότι η αφρικανική ήπειρος είναι υποδεέστε-

ρη από τις υπόλοιπες, και αν αυτή είναι η γενικότερη αντίληψη που ο περισσότερος κόσμος έχει, ας υψώσουμε το ανάστημά μας δείχνοντας όλα αυτά που μπορούμε να επιτύχουμε. Περνάω κάθε μέρα προσπαθώντας να κατακτήσω αυτό το όνειρο και δεν είναι πάντα εύκολο. Οπως αρκετές γυναίκες, προσπαθώ να ισορροπήσω ανάμεσα στις ανάγκες των παιδιών μου και τις απαιτήσεις της δουλειάς. Μοιράζομαι μαζί με τον Τζέι-Τζέι και την Κάρα εμπειρίες από τη δουλειά μου και συχνά τους υπενθυμίζω την καλύτερη συμβουλή που έλαβα από τη μαμά μου: «Η εκπαίδευση είναι κλειδί». Είναι το θεμέλιο για όλα όσα ελπίζουμε να καταφέρουμε και είναι κάτι που το κουβαλάμε σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητάς μας. Διδάσκω επίσης τα παιδιά μου να είναι πολίτες του κόσμου και να τείνουν χείρα βοήθειας στους συνανθρώπους τους, όποτε αυτό είναι εφικτό. Έχουν βρεθεί ήδη αρκετά καλοκαίρια στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και αγαπούν το σχολείο και το κοινοτικό κέντρο, αλλά την ίδια στιγμή μπορούν επίσης να ταξιδέψουν σε άλλες χώρες, να βρουν μικρούς τρόπους επικιομότητας με άλλα παιδιά και να κατανοήσουν τις ανάγκες τους. Το να τους βλέπω να εξελίσσονται σιγά-σιγά σε νεαροί φιλάνθρωποι με γεμίζει υπερφάνεια. Κάνοντας δικά μου παιδιά κατάλαβα όλες τις θυσίες που έκανε η μητέρα μου προκειμένου να αποκτήσω τη ζωή που έχω σήμερα.

Δώδεκα χρόνια μετά έχουμε επιτύχει περισσότερα απ' όσα είχα ονειρευτεί. Λαμβάνω μηνύματα από ανθρώπους που

εμπνέονται από τις δράσεις μας και παίρνω δύναμη για να συνεχίσουμε. Έχω κρατήσει φυλαγμένες στην καρδιά μου τις δυσκολίες που πέρασα μικρή γιατί έχουν διαμορφώσει τη γυναίκα που είμαι σήμερα. Βλέπω τον εαυτό μου στα χαμογελαστά πρόσωπα αυτών των νεαρών δεσποινίδων και αισθάνομαι απέραντη χαρά γνωρίζοντας ότι το δικό μου δύσκολο παρελθόν οδηγεί σε ένα λαμπρό γι' αυτές μέλλον». **mc**

«ΕΛΠΙΖΩ ΝΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΟΥΜΕ
ΣΩΣΤΑ ΤΙΣ ΗΓΕΤΙΔΕΣ
ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ ΚΑΙ ΝΑ
ΔΩ ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΝΑ
ΖΟΥΝ ΤΙΣ ΖΩΕΣ ΠΟΥ
ΟΝΕΙΡΕΥΟΝΤΑΙ».